

Vragen van het statenlid Trees Janssens (Partij voor de dieren) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2020 nummer 57.

Toelichting vragenstelster

In het kader van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) worden Europese subsidies beschikbaar gesteld voor de landbouwsector in Nederland.

Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) maakt sinds 2000 deel uit van het GLB. De huidige Nederlandse uitwerking hiervan is het plattelandsontwikkelingsprogramma POP3, een Europees subsidieprogramma voor o.a. het ontwikkelen, verduurzamen en innoveren van de agrarische sector in Nederland. De subsidies worden via provinciale subsidieregelingen verstrekt, in Zeeland is dit de "Verordening subsidies Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Zeeland".

Hoewel de POP3-subsidies o.a. duurzaamheid en innovatie zouden moeten stimuleren, zijn er aspecten die niet stroken met provinciale en nationale ambities op het gebied van o.a. duurzaamheid, eiwittransitie en kringlooplandbouw. Zo is gebleken dat de huidige uitvoeringsregeling POP3 duurzame projecten gericht op plantaardige alternatieven voor melk en zuivelproducten uitsluit van subsidie zoals te lezen in artikel 1.13.1.h:

Artikel 1.13 niet-subsidiabele kosten

1.h. kosten voor de vervaardiging van producten die melk en zuivelproducten imiteren of vervangen;

In Zeeland wordt 10% van de Nederlandse soja verbouwd, welke van hoogwaardige kwaliteit is en (in tegenstelling tot de voor veevoer bestemde geïmporteerde soja) uitermate geschikt is voor verwerking tot hoogwaardige melk- en zuivelvervangers voor menselijke consumptie.

Innovatieve ondernemers die zich willen richten op het vervaardigen van die hoogwaardige melken zuivelvervangers kunnen echter géén aanspraak maken op POP3 subsidie volgens artikel 1.13.1.h.

De problemen die spelen rond Europese landbouwsubsidies hebben invloed op onze burgers en de duurzaamheidsambities van onze provincie. Daarom hebben wij de volgende vragen.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake POP-3- verordening:

	Vragen aan gedeputeerde staten (ingekomen 9 maart 2020)		Antwoorden van gedeputeerde staten
1.	Welke prioriteiten, accenten en selectiecriteria hanteert Zeeland bij openstelling van POP3 subsidies?	1.	De basis voor de prioriteiten, accenten en selectiecriteria wordt gevormd door het beleid voor de landbouw zoals o.a. vastgelegd in ons Ambitie-document voor uitvoeringsprogramma landelijk gebied: landbouw en natuur. Daarnaast hanteren wij voor openstellingen op het gebied van waterkwaliteit en waterberging de voor water van toepassing zijnde beleidsprogramma's zoals o.a. de kaderrichtlijn water. In elk POP3 openstellingsbesluit benoemen wij de prioriteiten, accenten en selectiecriteria. In de POP3 periode hebben tot nu toe vanaf 2016 elk jaar openstellingen plaatsgevonden.
2.	Hoe zijn deze criteria tot stand gekomen, en met name het in 1.13.1.h genoemde criterium?	2.	Wij constateren dat de Zeeuwse POP-3 verordening in artikel 1.13, lid 1g uitgaat van de problematiek die wordt aangekaart i.p.v. 1.13, lid 1h. Wij gaan ervoor de beantwoording van uit dat artikel 1.13, lid 1g bedoeld wordt ipv art. 1.13, lid 1h. Zeeland heeft de landelijke Modelverordening overgenomen, welke door Provinciale Staten is vastgesteld. Het artikel komt voor uit punt 43 van de 'Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector 2007-2013 (PB EU 2006//C 319/01) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1582814775698&uri=CELEX:52006XC1227(01) De overwegingen van de Europese Commissie om deze bepaling in de richtsnoeren op te nemen is ons onbekend.
3.	Vanuit welke motieven is de uitsluiting zoals geformuleerd in artikel 1.13.1.h opgenomen? Welke argumenten zijn daarbij precies gebruikt en door wie?	3.	Zie het antwoord op vraag 2, 4 en 6
4.	Op grond van welke concrete Europese of nationale regelgeving (graag een link en verwijzing naar specifieke artikelen) zijn "kosten voor de vervaardiging van producten die melk en zuivelproducten imiteren of vervangen" van POP3-subsidie uitgesloten?	4.	De Verordening POP3 Zeeland is gebaseerd op de landelijke uniforme modelregeling voor POP3. De modelregeling is opgesteld op basis van het door de Europese Commissie goedgekeurde POP3-programma voor Nederland. Het POP3-programma is raadpleegbaar op de website van het Regiebureau POP https://regiebureauPOP.eu/sites/default/files/field/field-leattachment/Programme_2014NL06RDNP001_5_1_nl.pdf De modelregeling is in de periode 2013-2014 opgesteld door een interprovinciaal team van juristen, aangevuld met adviseurs van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). Bij het openstellen van de modelregeling zijn de Europese regels met betrekking tot staatssteun in acht genomen, zie ook antwoord 2.
5.	Zijn Provinciale Staten van Zeeland bij de totstandkoming van deze verordening en het besluit tot uitsluiting van zuivelvervangers betrokken geweest en zo ja, op welke wijze?	5.	Ja. De "Verordening subsidies Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Zeeland" is door Provinciale Staten vastgesteld op 2 maart 2016 en op 12 april 2019 gewijzigd vastgesteld.

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
6.	Gezien het feit dat de provincie verordeningen en openstellingsbesluiten vaststelt op grond waarvan POP3-subsidie kan worden verstrekt en daarin ruimte heeft om te sturen op accenten en selectiecriteria: welke mogelijkheden zijn er voor de provincie om het artikel 1.13.1.h te schrappen of te negeren?	6.	Provincies zijn verplicht de Europese regelgeving te volgen. Indien nieuwe Europese regelgeving hiertoe aanleiding geeft, kunnen wij samen met de andere provincies de bepaling in de landelijke modelregeling heroverwegen.
7.	Is ooit eerder door provincie Zeeland of een andere overheid geopperd om artikel 1.13.1.h ter discussie te stellen dan wel te schrappen?	7.	Nee. In eerdere Zeeuwse openstellingen zijn er geen projecten ingediend waarop art. 1.13, lid 1g van toepassing was. In enkele andere provincies was dat wél geval. Dat heeft er nog niet toe geleid dat het onderhavig artikel uit de verordening geschrapt is.
8.	Erkent u dat artikel 1.13.1.h jonge, innovatieve landbouwers die aan de slag willen gaan met duurzame alternatieven voor dierlijk melk en zuivelproducten onnodig uitsluit van POP3-subsidie en daarmee een rem vormt op o.a. verduurzaming, innovatiekracht en ondernemerschap? Zo nee, hoe rechtvaardigt u dan deze uitsluiting van boeren die bijdragen aan provinciale duurzaamheidsambities?	8.	Nee, voor het POP3 onderdeel Jonge Landbouwers is art. 1.13, lid 1g niet relevant. Agrariërs vragen subsidies aan voor investeringen vermeld in een investeringslijst en daarin staan geen investeringen specifiek gericht op artikel 1.13, lid 1g. Zie voorts antwoord 2,4 en 6.
9.	Erkent u dat artikel 1.13.1.h niet meer past bij een tijd waarin duidelijk is geworden dat we meer plantaardige en minder dierlijke eiwitten moeten produceren en consumeren en waarin de vraag naar plantaardige alternatieven voor melk en zuivelproducten groeit?	9.	Ja. Wij erkennen dat op landelijk en mondiaal niveau een transitie aan de gang is van dierlijke naar plantaardige eiwitten. Provincies zijn echter verplicht de Europese regelgeving te volgen. Indien nieuwe Europese regelgeving hiertoe aanleiding geeft, kunnen wij samen met de andere provincies de bepaling in de landelijke modelregeling heroverwegen. Wij kennen de overwegingen niet om deze bepaling in de richtsnoeren op te nemen.
10.	Gezien de voordelen van plantaardig melk en zuivel op het gebied van dierenwelzijn en duurzaamheid: erkent u dat het wenselijk is om ontwikkelingen van plantaardig melk- en zuivelvervangers te stimuleren en anders in ieder geval niet te belemmeren?	10.	Voedingsmiddelen op plantaardige basis zijn een belangrijk onderdeel van onze voedselvoorziening. Er is geen grondslag om de ontwikkelingen op dit terrein te belemmeren. Het is echter, zoals eerder aangegeven niet toegestaan deze producten aan te duiden als melk of zuivel.
11.	Erkent u dat de uitsluiting die artikel 1.13.1.h behelst niet goed rijmt met het provinciaal, landelijk en Europees beleid om een transitie in gang te zetten naar een gezonder, meer duurzaam en plantaardig voedselsysteem (eiwittransitie)?	11.	Nee, zie antwoord 6. Wij kennen de overwegingen niet om deze bepaling in de richtsnoeren op te nemen.
12.	Bent u bereid om (via het IPO en/of het Rijk) in overleg te treden en te onderzoeken hoe achterhaalde en oneerlijke voorwaarden zoals in artikel 1.13.1.h kunnen worden geschrapt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn?	12.	Nee. De meeste openstellingen in Zeeland binnen deze programmaperiode zijn achter de rug. Leader is thans nog opengesteld tot 24 juli 2020 en in december 2020 volgt de laatste openstelling voor de Jonge Landbouwersregeling (JoLa). Artikel 1.13, lid 1g is niet relevant voor deze openstellingen. Voor de transitieperiode 2021 en 2022 in de aanloop naar de uitvoering van het Nationaal Strategisch Plan zal de verordening POP-3 mogelijk aangepast (moeten) worden. Het eventueel schrappen van artikel 1.13, lid g kan dan opnieuw bezien worden.

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
13.	Bent u bereid aanvragers die ondertussen alleen op basis van POP3 artikel 1.13.1.h te maken krijgen met een afwijzing, alsnog financieel tegemoet te komen, wanneer hun aanvraag aan alle verdere criteria voldoet?	13.	Nee. Bovendien zijn er in Zeeland geen aanvragers afgewezen op basis van artikel 1.13, eerste lid onder g, van de Verordening POP-3. Financiële tegemoetkoming is dus niet aan de orde.
14.	Wat gaan GS doen om er voor te zorgen dat oneerlijke uitsluiting zoals nu door artikel 1.13.1.h gebeurt, niet terugkomt in de NSP?	14.	U suggereert dat er landbouwers op oneerlijke gronden worden uitgesloten. Dat is niet het geval. Er worden alleen specifieke activiteiten uitgesloten indien die op grond van andere regelgeving niet zijn toegestaan. Zie voorts antwoord 12.
15.	Wat gaat GS doen om de innovatiekracht te versterken waar het gaat om de voedseltransitie van dierlijke naar zo veel mogelijk plantaardige voedselbronnen?	15.	In het voornoemde ambitie document (zie antwoord1) is eiwit transitie een van de beleidsspeerpunten voor een volhoudbare landbouw. Met diverse instrumenten, zoals bijvoorbeeld met POP-3 subsidies, maar ook met autonome middelen ondersteunen wij initiatieven van partijen die met eiwittransitie aan de slag willen.

MIDDELBURG, 31 maart 2020

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit.

Namens de fractie van: PvdD,

Trees Janssens.